

Kommunrevisorerna

Revisorernas redogörelse 2023

För att kunna ge underlag till kommunfullmäktiges ansvarsprövning har vi granskat all verksamhet som bedrivs inom nämnders och styrelser verksamhetsområden och då prövat om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande
- den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

För fullgörandet av uppdraget och som underlag till planerad revisionsinriktning har en väsentlighets- och riskbedömning gjorts. Revisorerna har träffat kommunfullmäktiges presidium under året. Revisorerna har också under året sammanträffat med kommunledning och företrädare för nämnder och förvaltningar.

Utöver ovanstående har vi även genomfört grundläggande granskning inom styrelse och nämnderna. De fördjupade granskningar vi genomfört har lämnats till berörd nämnd och kommunstyrelsen. Kommunfullmäktige har fått samtliga granskningar för kännedom. En förteckning över utförda granskningar lämnas i bilaga 2 till revisionsberättelsen för 2023.

Som en del av granskningen har revisorerna löpande tagit del av kommunstyrelsens och nämndernas protokoll och haft sammanträffanden med kommunfullmäktiges presidium, nämndpresidier samt utvalda förtroendevalda och tjänstemän.

Under revisionsåret 2023 har genomförts ett antal fördjupade granskningar med stöd av vårt sakkunniga biträde. Nedan följer en sammanfattning av resultatet av dessa granskningar. Det skall dock noteras att resultatet som redovisas för respektive granskning är det som redovisades vid den tidpunkt som avrapporteringen gjordes vilket gör att det kan ha skett förändringar efter detta tillfälle.

Verksamhetsrevision

En stor del av revisionsarbetet har avsett verksamhetsrevision, d v s en granskning av att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Syftet har varit att klarlägga om verksamheten har bedrivits enligt fastlagda politiska mål och intentioner och att utvärdera om kvalitet och inriktning har blivit den avsedda. I denna granskning har vi genomfört följande granskningar:

Granskning av hur kommunen arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare

Vi har granskat hur kommunen arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare. Att ha tillgång till personal i tillräcklig omfattning och med rätt utbildning är av stor betydelse för en god kvalitet i verksamheten. Utan en kvalitetssäkrad tillgång till personal finns en risk att kvaliteten i verksamheten försämras. En viktig förutsättning för att kommunen ska klara

Kommunrevisorerna

kompetensförsörjningen är att den uppfattas som en attraktiv arbetsgivare av befintliga såväl som presumtiva personal.

Granskningen har syftat till att bedöma om det finns en ändamålsenlig styrning och uppföljning för att säkerställa att kommunen är en attraktiv arbetsgivare.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att det delvis finns en ändamålsenlig styrning och uppföljning för att säkerställa att kommunen är en attraktiv arbetsgivare.

Vår bedömning är att styrelse och nämnder har styrdokument som delvis säkerställer att kommunen är en attraktiv arbetsgivare. Det finns uppsatta mål och det finns indikatorer som delvis gör målen mätbara, men då vi saknar djupare analyser av resultaten är det tveksamt om det går att dra slutsatsen att kommunen är en attraktiv arbetsgivare. Den främsta anledningen till det är, att det inte tydligt är definierat vad en attraktiv arbetsgivare är.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen och granskade nämnder att:

- Tydligt definiera vad begreppet attraktiv arbetsgivare innebär och koppla konkreta aktiviteter till målet i syfte att förenkla uppföljningen.
- Ta fram en kommungemensam mall för kompetensförsörjningsplan i syfte att säkerställa dokumentation av kommande kompetensbehov.
- Uppdatera kommunövergripande stödmaterial så som Personal - och kompetensförsörjningsprogrammet och säkerställ användandet i samtliga nämnder.
- Överväg likvärdig hantering av medarbetarnas kompetensutveckling.
- Säkerställ att avslutningssamtal sker enligt samma mall och sammanställs på gruppnivå för att bättre kunna nyttjas i analyser.
- Säkerställ att kommunövergripande stödfunktioner finns tillgängliga efter behov.
- Säkerställ att kommunens hemsida är uppdaterad och användarvänlig för att marknadsföra kommunen som attraktiv arbetsgivare på bästa sätt.

Granskning av kommunens krisberedskap

Vi har granskat kommunens krisberedskap ur ett övergripande perspektiv. Under de senaste åren med mindre och större händelser har kommunernas krisberedskapsförmåga prövats och testats i skarpt läge. Granskningen har syftat till att bedöma om kommunen har förberett för ett

Kommunrevisorerna

ändamålsenligt krisledningsarbete, att genomföras i enlighet med lagstiftning och myndighetsriktlinjer.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen inte har förberett för ett ändamålsenligt krisledningsarbete.

Vår bedömning bygger vi på ett antal iakttagelser vi gjort i vår granskning. Vi har kunnat notera att kommunens plan för hantering av extraordinära händelser samt dess utbildnings- och övningsplan för mandatperioden 2023–2026 inte beslutats inom tidsramen enligt överenskommelsen mellan MSB och SKR, det vill säga under 2023. Kommunens centrala krisledningsorganisation är inte funktionsindelad utan förvaltningscheferna ska leda krisen samtidigt som de ska leda sin verksamhet. Det finns inte heller någon beredskapsfunktion i kommunen, vilket enligt vår bedömning medför risk att initiering och samordning av det inledande krisledningsarbetet (upptäcka, verifiera, larma och informera) eftersätts.

Kommunstyrelsen har inte tagit del av risk- och sårbarhetsanalysens sekretessbelagda del, innehållandes behov av åtgärder kopplade till kritiska beroenden och risker. Detta bör, enligt vår bedömning, försvåra för kommunstyrelsens möjlighet att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Utöver ovanstående är vår bedömning att barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden samt kultur- och tekniknämnden delvis har förberett för ett ändamålsenligt krisledningsarbete.

De granskade nämnderna saknar struktur för uppföljning av kritiska beroenden. De genomför inte heller något eget systematiskt arbete avseende övning och utbildning inom krisberedskap.

Inom socialnämnden finns ett behov av att uppdatera den egna risk- och sårbarhetsanalysen. För kultur- och tekniknämnden saknas egna risk- och sårbarhetsanalyser.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Föreslå fullmäktige att revidera styrelsens och nämndernas reglementen utifrån ett krisberedskapsperspektiv, där styrelsens och nämndernas ansvar förtydligas.
- Föreslå fullmäktige en översyn av krisledningsnämndens reglemente ur ändamålsenlighet
- Tillse att samtliga styrdokument avseende krisberedskap, i enlighet med överenskommelsen mellan MSB och SKR, fastställs i tid.
- Utveckla den övergripande utbildnings- och övningsplanen, så att det framgår vilka övningar/utbildningar som ska genomföras och när.
- Färdigställ arbetet med att skapa en funktionsindelad krisledningsstab.

Kommunrevisorerna

- Utöva en mer aktiv styrning avseende krisberedskapsfrågor.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- Skapa ett mer systematiskt och sammanhållet krisberedskapsarbete.
- Regelbundet följa upp identifierade kritiska beroenden.
- Planera och genomföra egna övningar kopplat mot krisberedskap och samhällsstörningar.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi socialnämnden att:

- Skapa ett mer systematiskt och sammanhållet krisberedskapsarbete.
- Uppdatera sin risk- och sårbarhetsanalys.
- Regelbundet följa upp identifierade kritiska beroenden.
- Planera och genomföra egna övningar kopplat mot krisberedskap och samhällsstörningar.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi kultur- och tekniknämnden att:

- Skapa ett mer systematiskt och sammanhållet krisberedskapsarbete.
- Genomföra egna risk- och sårbarhetsanalyser för nämndens verksamheter.
- Regelbundet följa upp identifierade kritiska beroenden.
- Planera och genomföra egna övningar kopplat mot krisberedskap och samhällsstörningar.

Grundläggande granskning 2023

Den grundläggande granskningen har i år genomförts i syfte att översiktligt bedöma om styrelse och nämnder har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att styrelsen och nämnderna delvis har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Kommunrevisorerna

Bedömningen baseras på att styrelsen och nämnderna har arbetat utifrån fullmäktiges antagna mål och att det till viss del har genomförts uppföljning av satta mål, ekonomiska resultat och internkontroll. Vi konstaterar dock att det finns utvecklingsbehov avseende styrelsens och nämndernas målstyrning och interna kontroll. Samtliga nämnder använder sig av mål som bara delvis är mätbara.

Gällande internkontrollen är det flera nämnder som inte använder det framtagna stödmaterialet för internkontrollarbetet. Flertalet nämnder har inte med de kommunövergripande internkontrollområdena i sina planer. Kommunstyrelsen följer heller inte upp övriga nämnders granskningar.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen och samtliga nämnder att:

- Formulera mätbara mål som är kan vara ett stöd i verksamheternas utveckling.
- Säkerställ att kommunövergripande internkontrollområden granskas i samtliga nämnder samt att genomförda kontroller följs upp.

Redovisningsrevision

Det andra granskningsområdet är redovisningsrevision. Denna granskning syftar till att utvärdera om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som utövas inom kommunstyrelsen och nämnder är tillräcklig. Det senare gäller frågan om tillförlitligheten i räkenskaperna och säkerheten i system och rutiner. Vi har bl. a. granskat årsredovisningen, årsbokslutet och koncernredovisningen för år 2023 och delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten 2023-08-31

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2023-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionsmetod i kommunal verksamhet.

Kommunens delårsresultat uppgår till -15,7 mnkr. Årsprognosen uppgår till -23,1 mnkr, vilket är -27,4 mnkr lägre än budgeterat resultat på 4,3 mnkr. Det innebär således att prognosen avviker väsentligt från budget.

Vår bedömning är att kommunen inte uppnått balanskravsresultatet vid delåret och vi delar kommunens bedömning om att balanskravet inte förväntas uppnås per årsbokslutet. Av

Kommunrevisorerna

delårsrapporten framgår att kommunens resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till -10,4 mnkr.

Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderats för kommunkoncernen som helhet. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att ta fram mål med betydelse för god ekonomisk hushållning för hela kommunkoncernen.

Utifrån genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att resultatet enligt delårsrapporten inte är förenligt med det av kommunfullmäktige fastställda finansiella målen. Kommunstyrelsen bedömer att ett av två finansiella mål kommer uppfyllas 2023. Vi har inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Vår sammanfattande bedömning är att det inte framgår i delårsrapporten huruvida kommunen uppnår verksamhetsmålen eftersom flera av målen ej är mätbara per 2023-08-31. Därmed är det inte möjligt att göra en bedömning av kommunens måluppfyllelse per 2023-08-31 och/eller helårsprognos.

Mot bakgrund av delårsrapportens resultat och prognos förutsätter revisionen att kommunfullmäktige beslutar om en åtgärdsplan för att nå en budget i balans.

Granskning av årsredovisning och årsbokslut 2023

Vår bedömning är att årsbokslutet, årsredovisningen och den sammanställda redovisningen för år 2023 inte har upprättats enligt lagen om kommunal redovisning och i enlighet med de rekommendationer som lämnats från Rådet för kommunal redovisning.

Årets resultat uppgår till - 24,3 mnkr, vilket är ett sämre resultat än vid prognosen vid delårsbokslutet (- 23,1 mnkr) vilket ger en skillnad mellan prognos och utfall om -1,2 mnkr.

Vår bedömning är att kommunen inte har uppnått balanskravet för helåret.

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Vår sammanfattande bedömning är att de av fullmäktige fastställda finansiella målen för 2023 inte har uppnåtts.

Vår sammanfattande bedömning är att utifrån hur de verksamhetsmässiga målen är formulerade och hur uppföljning sker, att vi generellt inte kan bedöma måluppfyllelsen avseende målen, bortsett från målet avseende sjukskrivningar. Vi vill framhålla vikten av att verksamhetsmålen är specifika och mätbara med tydliga indikatorer för måluppfyllelse. Av den anledningen avstår vi från att uttala oss om huruvida resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen.

Kommunrevisorerna

Lekmannarevision

Som lekmannarevisorer i kommunens helägda bolag har Christina Müntzing utsetts. Hon har tillsammans med biträden granskat bolagen och lämnat granskningsrapporter och redogörelser (bilaga 3 a- c). Lekmannarevisorn bedömer att bolagen sköts på ett tillfredsställande sätt.